

VECKOBLADET

2020:33

201113

46:e årgången

Hur skall det sluta?

Friday for Future alla fredagar

Varje fredag kl 12-14 samlas vi för klimatstrejk på Stortorget med Corona-avstånd eller för digital strejk.

Vi vill att Sverige och Lund medverkar till att hålla den globala temperaturökningen under 1.5 grader, uppfyller Parisavtalet, verkar för klimaträttvisa och lyssnar på den bästa samlade vetenskapen.

2020:33

1

Vad byggs i Brunnsnög?

Det har du möjlighet att ta reda på genom den utomhusutställning som just nu står uppställd i Brunnsnög. Här får du veta mer om de olika husen, Brunnsnögs historia, hållbarhetsprojekt, parkerna och annat.

Hitta till utställningen

Utställningen finns utanför Showroom Brunnsnög på Odarslövsvägen 20.

Läs mer om [Brunnsnögsprojektet](#).

Sven Wollter är död

Sven Wollter med en annan gigant, som gick bort en dryg vecka innan honom – skriftställaren Jan Myrdal. Här på Kommunisternas 1 maj firande i Stockholm.

Bild: Proletären

Han turnerade 1977 med **Tältprojektet** som med musik, masscener och dramatik skildrade den svenska arbetarrörelsens historia.

– Det är det största jag varit med om, sa Sven Wollter.

De medverkande satte upp sitt stora tält på Gröningen i Lunds stadspark. De röda fanorna från föreställningen skänktes efter turnén till VPK Lund, antagligen tack vare ett initiativ från Gunnar Sandin.

Noterat

Sydsvenskan 12/11: ”Trumps hemliga elitsoldater övar just nu i södra Sverige”

Ett topphemligt förband med amerikanska specialsoldater övar just nu luftlandsättning i södra Sverige. Deras befälhavare heter fortfarande Donald Trump.

Timothy Snyder manar amerikanerna att demonstrera för demokrati.

Fredliga demonstrationer är en nödvändig övergångsfas från auktoritära samhällen som i Polen 1989, Serbien 1999 eller Belarus i detta nu. Ta ansvar, amerikaner!

Timothy Snyder utgav 2017 manifestet *Om tyranni. 20 lärdomar från tjugonde århundradet*. Vi har ofta haft anledning att citera manifestet.

Rapport från riksdagen: Välkommen Gudrun Nordborg! av Hanna Gunnarsson

Riksdagen har mött de nya restriktionerna genom att ytterligare digitalisera verksamheten. Tidigare var utskottsmötena fysiska på plats, med möjlighet att vara med på distans, men nu är grundregeln att alla möten är digitala (så länge de inte har sekretess). Voteringar i kammaren sker fortfarande med 55 närvarande, men vi har fram till nu haft endast en votering i veckan istället för två.

Den här veckan har Vänsterpartiets riksdagsgrupp välkomnat en ny ledamot: Gudrun Nordborg från Umeå! Hon blir nu vår riksdagsledamot från Västerbotten efter Jonas flyttade till Vietnam. Det är inte lätt att komma in som ny ledamot mitt i en mandatperiod och särskilt inte i det läget som råder nu, men Gudrun visar stort engagemang för uppdraget! Hon kommer vara ersättare i justitiekommittén, vilket passar med hennes bakgrund som jurist och långa engagemang i feministiska frågor och för kvinnors rättigheter. Vi är väldigt glada över att få arbeta med Gudrun och ta del av hennes erfarenheter och kunskaper!

Hanna Gunnarsson (v), Riksdagsledamot, Lund

IES segregerar svensk skola av Gunnar Stensson

På Internationella engelska skolan bedrivs minst 50 procent av undervisningen på engelska, trots att svenskan enligt språklagen 2009 är huvudspråk i Sverige. I skolkoncernens ofta högt rabatterade skolbyggnader lockar den med ordning och klädkod. Dess elever kommer från hem där eftergymnasial utbildning är en självklarhet. Kvar i de kommunala skolorna blir alla de andra eleverna. 250 000 barn står i kö till koncernens skolor.

I en artikel med rubriken [Svenska språket tas bort utan protester](#) (Aftonbladet 11/11) skriver Jonna Sima:

Skolpengen och det extrema svenska skolsystemet har gjort paret Bergström (IES ägare) rikt. Barbara Bergström har blivit inte mindre än miljardär tack vare de svenska skattebetalarna. Hennes skola har också förändrat det svenska skolsystemet – och därmed det svenska samhället – i grunden.

PS. Lund har rasat till 97:e plats bland landets 290 kommuner i Lärarförbundets ranking av "[Bästa skolkommun](#)". Lund toppade rankingen 2004 och 2008. "Effektivisering" kostar.

Skönhetsråd utan kulturarvsintresse av Ann Schlyter

Det första femklövern gjorde när de kom till makten var att avskaffa bevaringskommittén. Lite märkligt eftersom FNL gett väljarna anledning att tro att de brydde sig om Lunds stadsmiljö. De hävdade att man istället skulle inrätta ett skönhetsråd, och i november 2018 tog fullmäktige beslut om det. Först nu kommer ett förslag till hur rådet ska se ut.

Men först lite om bevaringskommittén. År 1952 inrättades en kommitté kallad Lunds Stadsbild som fungerade av och till, och som permanentades på sjuttioalet. Den bestod av förtroendevalda från fastighetsnämnd och byggnadsnämnd samt tjänstemän såsom stadsarkitekt och stadsantikvarie. Under åttiotalet spelade kommittén en viktig roll i att leda arbetet med framtagning av en rad bevaringsprogram, varav det första gällde stadskärnan.

I programmen redovisades en inventering av alla kvarter och husens bevaringsvärde bedömdes. Kulturhistoriskt och/eller miljömässigt värdefulla byggnades rödmarkerades. Programmen antogs i fullmäktige och fortfarande hänvisas till dessa snart femtio år gamla bedömningar när stadsplaner upprättas och bygglov ges. Vänsterpartiet har många gånger förgäves yrkat att det bör göras en ordentlig och heltäckande uppgradering av programmen. På kommunens hemsida kan man med visst besvär hitta texterna.

Förra mandatperioden var jag medlem av bevarings-kommittén. Då bestod den av en representant för varje parti med ordinarie ledamot i byggnadsnämnden samt stadsarkitekt och stadsantikvarie. Vi gjorde ofta utflykter och diskuterade utbyggnadsplaner och kvaliteter i befintlig bebyggelse. Det var mycket givande men ingen kunde med säkerhet säga var kommittén hade för mandat. Vi lämnade aldrig några gemensamma synpunkter till nämnden. Det sades att vi ledamöter skulle vidareföra vad vi lärt oss till respektive parti. Och gott så, men jag förberedde ett förslag där kommittén skulle gers större tyngd. Istället avskaffades den.

Så vad kommer nu istället? Jo, ett Skönhetsråd som stannar inom byggnadsnämnden och ska vara till stöd för andra nämnder och olika byggaktörer. Förslag på medlemmar är byggnadsnämndens ordförande och vice ordförande, stadsbyggnadsdirektören och stadsarkitekten och stadsträdgårdsmästaren, en representant från Sveriges arkitekter, en från arkitektskolan och en student. Dessutom adjungeras senaste vinnaren av Lunds stadsbyggnadspris och eventuell annan sakkunnig kompetens. Stadsantikvarien föreslås inte vara representerad.

Skönhetsrådets uppgift är något diffus. Det ska bland annat fördjupa dialoger, belysa vad god arkitektur och gestaltning innebär och lyfta fram vikten av skönhet. Det kan arrangera aktiviteter såsom föredrag och studiebesök och självständigt lyfta frågor som handlar om möblering av stadsrummet, offentlig konst, mm. 300 000 kr ställs årligen till rådets förfogande.

Självklart tycker jag det är bra med allt som kan bidra till en bättre stadsmiljö och större medvetenhet om dess värde. Jag hade kanske trott att det skulle ges förslag på ett mer fristående Skönhetsråd, som skulle ge de beslutande politikerna råd. Men nu ser jag att det var tvärt om: De beslutande politikerna och deras chefstjänstemän ska vara i majoritet i Skönhetsrådet och ge andra råd om vad de ska tycka är skönt.

Men jag är verkligen inte emot något försök att få upp intresset för stadsmiljön. Ett Skönhetsråd av något slag kan säkert bidra. Jag undrar bara vart bevarandefrågorna tog vägen. I byggnadsnämndens mål prioriterades kulturmiljö högt, men här är de helt frånvarande. Genom att utesluta stadsantikvarien från deltagande i rådet demonstrerar förslagsställarna sitt ointresse för det byggda kulturarvet. Istället för den nedlagda bevaringskommittén är i alla fall inte Skönhetsrådet tänkt att fungera.

Nå, än är det bara ett förslag. Vi får väl se vad partierna säger i nämnden nästa vecka.

Ann Schlyter, Vänsterpartiets representant i byggnadsnämnden

Sverige hjälper rika ta från fattiga

VILL SVERIGE STOPPA SKATTEFLYKTEN?

OXFAM BRIEFING PAPER – NOVEMBER 2020

Idag släpper vi vår granskning av hur Sverige agerar i frågan om skatteflykt. Det vi kan avslöja är att våra politiker, trots att de utåt sett säger sig vara emot skatteflykt, gång på gång röstat emot förslag för att stoppa den.

Att företag och rika personer flyttar pengar till skatteparadis och undviker att betala skatt urholkar välfärden, inte minst i världens fattigaste länder. Skatteflykt är en av grundorsakerna till att människor fortfarande befinner sig i fattigdom och det är därför vi vill se politisk förändring i frågan.

I en ny rapport ”*Vill Sverige stoppa skatteflykten*” granskar vi Sveriges agerande i skatteflyktsfrågor och finner att skillnaden mellan ord och handling tyvärr är stor. [Läs rapporten här.](#)

Den 16 november kl 14-15 håller vi i ett [webinarium](#) där vi presenterar den nya granskningen och perspektiv ges från experter och aktivister.

Vi bostadskapitalister i Klostergården av Gunnar Stensson

De senaste årtiondenas skenande prisstegring på villor och bostadsrätter har gjort det allt svårare att skaffa bostad enbart genom sin arbetslön, även för relativt höglönade.

Därför blir de flesta inte ägare till egen bostad genom avlönat arbete, utan genom arv. Vi är på väg tillbaka till det klassamhälle som föregick välfärdssamhället. Klyftan mellan de som äger och de som inte äger vidgas. Det är en global utveckling som på alla sätt är olycklig. Vi behöver ökad jämlikhet, mellan länder och mellan människor, inte vidgade klyftor.

Professorerna Lisa Atkins och Martin Konings vid universitetet i Sidney konstaterar detta i en artikel i Guardian 9/11 med rubriken [*Inheritance not work has become the main route to middleclass home ownership.*](#)

Vi ser det på nära håll, i Sverige, framför allt i Stockholm, men också i Lund och andra rika Skånekommuner. Jag ser den växande klyftan i min egen situation.

Jag har själv blivit en profitör på bostädernas värdeökning. Den bostadsrätt i Klostergården som jag i en tvingande situation med stora svårigheter inköpte år 1990 för cirka 250 000 kronor har i stort sett femdubblats i värde sedan dess. Jag har alltså bott gratis och automatiskt blivit allt rikare under de senaste trettio åren, samtidigt som andra genom sitt arbete bidragit till min förmögenhet.

Samtidigt får jag varje vecka anbud att sälja min bostad. Bara de rikaste har råd att köpa den. Klostergården gentrifieras.

Detsamma gäller alla som köpt bostadsrätter i Klostergården, särskilt de som köpte billigt strax efter byggandet 1965-70. Det visste de inte då, och de flesta har fortfarande magra pensioner och lever enkelt trots den förmögenhet ägandet av bostadsrätten innebär

Hälften av Klostergårdens bostäder var från början hyresrättigheter och hälften bostadsrätter. Nu dominerar bostadsrätterna. När stadsdelen gentrifieras uppstår tydliga skillnader mellan hyresgäster och ägare till bostadsrätter, en skillnad som också är synlig i Klostergårdsskolan.

Huvudtesen i Thomas Pikettys *Kapital och Klass* är att förmögenhetens värde växer snabbare än värdet av produktionen, BNP.

Det visar också utvecklingen i Klostergården. I förlängningen leder det till kapitalkoncentration och ett allt ojämlikare och ohållbarare samhälle.

Vi måste ompröva vår kapitalistiska ideologi och politik som prioriterar äganderätt, arv och förmögenhet. Med våra egna ögon kan vi se att en omprövning är nödvändig i Sverige, i Stockholm, Lund och Klostergården, såväl som i London, Paris, New York och Sidney.

Röda Kapellet, coronan och spårvagnen av Bengt Hall

Pandemin slog till i mars i år. Röda Kapellet drabbades liksom så många andra. Vi övade i en ganska trång lokal på Folkuniversitetet. Med de nya restriktionerna kunde vi inte vara kvar där. Appellmöten ställdes in, Valborg och förstamajfirande ställdes in, spelning på Statarmuséet och lundalopp ställdes in och sommarens traditionella musikläger ställdes in. Det blev tomt i almanackan.

Men vi var ganska övertygade om att allt skulle bli som förut efter sommaren. Men hösten kom och pandemin fortsatte senare med ännu mer uttalade restriktioner. Nu började otåligheten

sprida sig och efter diverse rundringningar till olika institutioner fick vi klartecken att öva på söndagskvällarna på Petersgården, Klosters församlings hus på Trollebergsvägen. Numera övar vi där i det s k kyrktorget. Det är stort, högt i tak och luftigt. Vi kan spela med ordentligt avstånd emellan oss. Tack svenska kyrkan!

Målet har varit decemberkonserten. Magle konserthus var inbokat för en konsert den 11 december. Temat är ”Det går som på räls”. Det är en anspelning på det som händer dagen efter. Den tolfte december invigs spårvagn-straifiken mellan Clemenstor-get och ESS på Brunnhög. Under sommaren har Lunds före detta kulturskolechef Håkan Carlsson specialskrivit en spårvagnssvit för kapellet. Spännande musik! Varje del i sviten är kopplad till en hållplats: Clemenstorget, Allhelgonakyrkan, lasarettet etc. Dessutom har orkestern flera ”spårbundna” låtar dvs med järnvägsanknytning som också kommer att framföras. Var det tänkt.

Vi har dock varit alltför optimistiska. Orkestern som väl i stora delar får anses tillhöra riskgruppen har nu tvingats bita i det sura äpplet, dvs ställa in konserten. Vi har också erbjudit spårvägens invigningskommitté vår medverkan vid invigningen. Det blir i så fall digitalt.

Vi tänker dock inte överge spårvagnsmusikprojektet. Vi har nu bokat lördagen den 10 april för en konsert och hoppas att pandemi och restriktioner har upphört då. Och med decimerad styrka och med säkerhetsavstånd har vi fortsatt tills vidare att öva på söndagskvällarna i kyrkans lokaler. Röda Kapellet ger sig inte så lätt, sa vi. Men idag onsdag är rubrikerna i dagstidningen rejält uppfordrande: Smittspridningen ökar med rekordfart. 1410 nya smittade i Skåne. Alla måste hjälpa till att hindra smittspridningen. Så det blir ingen övning på söndag och hur det blir kommande söndagar är osäkert. Suck!

Om grannen högg ner dina fruktträd av Kerstin Dahlberg och Yvonne Fredriksson

Tänk dig följande: Du planterade 300 fruktträd för 20 år sen. Det skulle ge inkomst för din familj lång tid framöver när de börjat bära frukt. Du vårdade dem ömt. Så en dag finner du alla träderna vandaliserade. Ditt livsverk är till spillo. Din granne har totalförstört det. Du polisanmäler men det är inte troligt att det leder till åtal, rättegång och dom. Du är rättslös, grannen går alltid fri.

Det är något som aldrig skulle hända dig. Men det är just vad som hände Khaled Mashalah, 69, i byn al-Jabah på palestinska Västbanken. I höst strax innan skördetid. I hans fall var det 300 olivträd som saboterades. Den israeliska bosättningen Bat Ayin ligger nära, illegal enligt internationell rätt som alla israeliska bosättningar är. [Filmen med den gråtande olivbonden](#), som visas på sociala medier är ingen anti-israelisk propaganda. Det är verkligheten som skildras. Den är inspelad av den israeliska människorättsorganisationen B'Tselem och publicerades den 26 oktober.

Det som hände Khaled Mashalah är helt förfärligt, men det är ingalunda unikt. Liknande händer nästintill dagligen i olika byar på Västbanken, där de olagliga bosättningarna med sina militanta invånare finns på var och varannan kulle. Olivträden är försörjningskälla för palestinska familjer sen urminnes tider och en omistlig del av kulturen och folksjälen i Palestina. Att skövla olivodlingar genom att bränna eller hugga ner träden är ett frontalangrepp på palestinierna. Ett försök att tvinga dem att ge upp och ge sig av. Bosättarnas metoder är infernaliska. Under årets olivskörd, som nu pågår utsattes byn al-Hatab för en annan typ av angrepp. Invånare i bosättningen Elon Moreh släppte ut sitt förorenade avloppsvatten på olivlundens mark just när olivskördens tid var inne. Tänk dig att du måste klafsa omkring i grannens skit när du ska skörda din frukt.

Vad som är totalt obegripligt för alla med känsla för rätt och rättvisa är att denna form av terrorism får fortgå utan nyhetsrapportering i media, att världssamfundet tolererar den år ut och år in utan tal om sanktioner, att en grupp av israelerna - de militanta bosättarna- lever utanför rättssamhället och inte ställs till svars för sina trakasserier. De kan göra precis som de vill, uppenbarligen med staten Israels goda minne eftersom de inte riskerar något alls. De israeliska soldater som är placerade på ockuperad mark ska enligt internationell rätt värna om den ockuperade befolkningen, men står i stället ofta på bosättarnas sida och låter övergreppen ske. Allt medan även småpojkar bland palestinierna fångslas för minsta sten som kastas mot en väl bepansrad israelisk bandvagn som tar sig in i byarna under sina räder.

Vi kan alla göra mer än att sucka och beklaga. Vi måste agera, kräva mer av Sveriges regering, EU och FN. Kräva sanktioner mot en stat som låter sin befolkning uppenbart terrorisera grannarna. Det behövs inte bomber och vapen för att ägna sig åt terror - det räcker med yxor, tändstickor och skitvatten.

*Kerstin Dahlberg och Yvonne Fredriksson
medlemmar av Palestinagrupperna i Sverige, PGS*

Rapport från Vänsterpartiets 43:e kongress av Hanna Gunnarsson

Det var en lång process fram till Vänsterpartiets 43:e kongress. Den skulle ha hållits i Västerås i maj och Jonas Sjöstedt aviserade att han inte skulle ställa upp till omval redan i januari. När pandemin slog till sköts kongressen naturligtvis upp, till månadsskiftet oktober-november. När det blev uppenbart att det inte heller då skulle gå att samla hundratals personer på samma ställe blev kongressen digital och kortades ner. Vår lösning liknade den som LO hade på sin kongress tidigare i år: Flera mindre samlingar med ombud som kopplades ihop digitalt. Det visade sig fungera riktigt bra, tack vare ett rigoröst förarbete med flera förberedande träffar. Jag valde själv att stanna hemma och följa kongressen helt digitalt (jag var inte ombud).

Istället för de vanliga fyra dagarna blev kongressen bara en och en halv. Det är ansträngande att ha ett digitalt möte, det krävs en annan typ av koncentration när man sitter vid en skärm istället för i ett rum eller en stor sal där man kan följa helheten och inte bara det som syns på skärmen. Att ha en kortare kongress var därför nödvändigt. Det som fick stryka på foten var partiprogrammet.

Ett nytt partiprogram hade planerats och förberetts under en lång tid. I programkommissionen satt bland annat Mats Olsson från Lund med. De har haft möten runt om i landet och programförslaget har först varit på remiss och sedan motionsbehandlats. När kongressen blev digital gjordes bedömningen att det inte var lämpligt att fatta ett så stort beslut som ett nytt partiprogram digitalt - det kräver mycket mer levande diskussioner än vad ett digitalt möte kan ge.

Hanteringen av partiprogrammet blev den digitala kongressens första stora punkt, som hanterades redan när dagordningen beslutades. Många förordade att beslut om en ny kongress nästa år för just partiprogrammet skulle fattas redan nu. Omröstningen blev mycket jämn, bara ett par röster skilde. Beslutet blev att det inte redan nu ska beslutas om en extra kongress. Frågan hamnar på den nya partistyrelsens bord. Nästa kongress är planerad att vara en valkongress (för valplattformen) 2022 och efter det en programkongress 2024. Men frågan är om Vänsterpartiet kan vänta hela fyra år på att besluta om ett nytt partiprogram?

Under kongressens inledning diskuterades också den återkommande frågan om delat partiledarskap. Fler kamrater talade för men i omröstningen vann förslaget mycket lite stöd. En annan fråga som diskuterades var kvotering av arbetare/LO-yrken på partiets valsedlar, likt kvoteringen av kvinnor. Många talade för men förslaget avslogs. Partistyrelsens svar var dels att gränsdragningen är svår och dels att könsmaktsordningen och kvinnoförtrycket är ett speciellt system som kräver just kvotering.

Den stora diskussionen på kongressen var Strategidokumentet, ett organisatoriskt dokument om hur Vänsterpartiet bör utvecklas framöver. Liknande dokument har antagits på tidigare kongresser. Dokumentet har föranletts av en Framtidskommission. I debatten på kongressen diskuterades bland annat hur vi når ut på landsbygden och hur vi når den allt större gruppen pensionärer. Detta är två perspektiv som har lyfts fram mer i Vänsterpartiet, om man jämför med de senaste åren då vi har koncentrerat oss mer på att maximera väljarstödet i städer och förorter samt hos ungdomar och arbetare i välfärden. Kongressen beslutade att bifalla en motion om att tillsätta en landsbygdspolitisk talesperson.

Kongressens stora punkt var såklart partiledarvalet. Jonas Sjöstedt inledde kongressen med att hålla sitt sista partiledartal. Det var ett fint tal, både bakåtblickande och framåtblickande. Jag
2020:33

följde SVT:s analyser och intervjuer under lördagen och det var både intressanta analyser och en stor beundran av Jonas partiledarskap. På lördagseftermiddagen valdes Nooshi Dadgostar till ny partiledare. Valet var enhälligt, trots att en ny, för många helt okänd, kandidat hade anmält sig i sista sekund. Nooshis kandidatur har varit känd mycket länge och hon har de senaste veckorna verkligen blivit presenterad för allmänheten genom en stor mängd intervjuer i olika medier. Det kommer bli mycket bra med Nooshi som partiledare, och det ska såklart bli intressant att se Vänsterpartiet gå in i en ny era!

Hanna Gunnarsson (v), Riksdagsledamot, Lund

Andreas Malm: ”Klimatrörelsen måste ta till sabotage” av Gunnar Stensson

Det amerikanska valet handlade inte om den viktigaste frågan, nämligen kopplingen mellan vårt ekonomiska system och den globala uppvärmningen.

Två tredjedelar av väljarna i presidentvalet såg klimatkrisen som ett allvarligt problem enligt CNN:s vallokalsundersökningar.

Samstämmigheten mellan väljarna är häpnadsväckande, påpekar Karin Pettersson i en artikel med rubriken [Den viktigaste frågan försvann](#), Aftonbladet 7/11.

[The green new deal](#) är ett massivt kris- och investeringsprogram som den amerikanska klimatrörelsen utarbetade inför valet.

Tänk om valet blivit en folkomröstning om detta program i stället för om Trump?

Journalistiken beskriver ofta upphettningen antingen som en fråga om privatmoral eller som ett skeende där det inte längre spelar någon roll vad vi gör. Det har bidragit till att klimatfrågan inte kom i centrum i valet.

Karin Pettersson refererar till humanekologen Andreas Malm som sin senaste bok *Corona, climate, chronic emergency* diskuterar frågan varför coronapandemin har lett till massiva statliga ekonomiska och politiska åtgärder, medan klimatkrisen fortfarande kan förvrängas och förnekas i medier, ekonomi och politik.

Andreas Malm pekar på att coronakrisen var så plötslig att de ekonomiska intressena inte hann sätta sig till motvärn. Klimatkrisen däremot har varit väl känd i ett par decennier och fossilkapitalet har hunnit köpa politiskt stöd via tankesmedjor, lobbying och pengagåvor.

Också Petter Larsson tar upp *Corona, climate, chronic emergency* i sin stora intervju med Andreas Malm ([Lundaforskaren tycker att klimatvänner ska ta till sabotage](#), SDS 8/11).

Petter Larsson utgår från de anklagelser för våldsrörelser och extremism som borgerliga tidningar riktat mot Malm för att han hyllar de amerikanska miljöaktivisterna Jessica Reznicek och Ruby Montoya som satte eld på sex maskiner som användes för att bygga oljeledningen Dakota access pipeline.

Han nämner också att Andreas Malm själv deltog när aktivistgruppen Asfaltdjungelns indianer sommaren 2007 systematiskt släppte luften ur stadsjeeparna. Vi påminner oss att Gunnar Sandin var en lika radikal bilmotståndare och vid ett tillfälle offentligt eldade upp en bil som han inköpt i detta syfte.

”Civil olydnad innebär att lagar som är moraliskt oförsvarliga bör brytas”, säger Malm. Man kan tillägga att civil olydnad också innebär att man tar ansvar för sin olydnad inför domstol för att hävda en annan rättsuppfattning än den som stadgas i lagen. I nazi-Tyskland ledde civil olydnad till döden.

Som alla seriösa klimataktivister utgår Malm från ett globalt perspektiv. De tyska kolgruvornas utsläpp drabbar en miljon människor i Burkina Faso. Miljörörelsen i världsekonomin centrum måste föra deras kamp.

Carl Bildts aktieinnehav i Lundins Oil bidrog till massdöd i Sudan. Lundin Oil borde övertas av staten.

Jan Myrdal ångrade att han inte skrev på engelska. Andreas Malm skriver på engelska. Han är mer känd internationellt än i Sverige.

Det vore säkert läge att nu arrangera ett offentligt möte med Andreas Malm i Lund, där han arbetar, eller i Malmö, där han bor. Miljökampen är lokal, vilket de kvinnliga aktivisterna i Dakota påminner oss om. Men just nu hindrar corona-pandemin. Vi får nöja oss med att läsa Andreas Malm. På engelska. Jag har beställt *Corona, climate, chronic emergency. War communism in the twenty-first century* på Gleerups.

Ibland är miljökampen mycket diskret. I Sankt Larssparken sitter små runda lappar på trädens stammar med en maning från Extinction Rebellion: ”ändra systemet, inte klimatet”.